

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Colegiul "A. Mateevici" din Chișinău

"Aprob"

Bercu Victoria

Director Colegiul "A. Mateevici", mun. Chișinău

2017

Curriculumul modular

S.05.A.044 Servicii de reabilitare în asistența socială

Specialitatea 92310 "Asistență Socială"

Calificarea "Lucrător social"

Chișinău 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *Europe Aid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

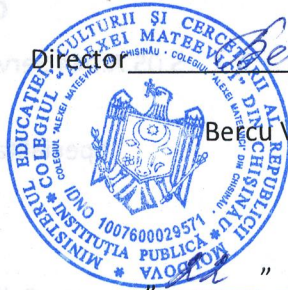
Autori:

Oceretnii Sergiu, profesor Asistență socială, Colegiul „Alexei Mateevici” Chișinău

Aprobat:

La ședința Consiliului Profesorat al Colegiului „Alexei Mateevici” Chișinău

Director

Bercu Victoria

201

Recenzenți:

Bantuș Larisa, Grad didactic Superior, Șef Catedră „Pedagogie, Psihologie, Arte și Sport” Colegiul „Alexei Mateevici” Chișinău

Boaghi Elena, profesor psihologie, Grad didactic II, Șef secție Asigurarea calității, Colegiul „Alexei Mateevici” Chișinău

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>.

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	4
III. Competențele profesionale specifice modulului	5
IV. Administrarea modulului	5
V. Unitățile de învățare	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	7
VII. Studiu individual ghidat de profesor	8
VIII. Lucrările practice recomandate	8
IX. Sugestii metodologice	9
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	9
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	11
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	11

I. Preliminarii

Reabilitarea unor categorii distincte de beneficiari ai asistenței sociale este un deziderat social, o înaltă datorie social-morală, o formă de umanism, caracteristic timpurilor moderne (H. Baruk, H. Ey). Modul în care este organizat sistemul de reabilitare social reprezintă măsura nivelului de dezvoltare socială, al nivelului de trai al unei comunități umane. În procesul de reabilitare se atestă colaborarea mai multor instituții: medicale specializate, de cercetare științifică, rețele de instituții medico-sociale, terapeutice sau de protecție socială, servicii de reorientare socială și profesională, etc. În acest context, orice acțiune de reabilitare urmărește compensarea stării de boală, reintegrarea în familie, profesie, societate.

Cursul „**Servicii de reabilitare în asistența socială**” are scopul de a forma viitorilor specialiști în domeniul asistenței sociale, un ansamblu de cunoștințe și competențe care ar facilita integrarea în câmpul muncii, în prestarea serviciilor de reabilitare, în mod special reabilitare socială și profesională.

Unul din scopurile asistenței sociale este păstrarea în stare activă, creativă și independentă în relație cu sine, cu viața și activitatea a omului, grupului, societății. În atingerea acestui deziderat un rol important îl are procesul de reabilitare sau de restabilire a stării, care poate fi pierdută de om ca urmare a unor multiple cauze. În acest context, cunoștințele și competențele formate la studenți prin cursul de „**Servicii de reabilitare în asistența socială**” vor contribui la formarea abilităților de stabilire a necesităților de servicii de reabilitare în dependență de pierderile cauzate, a modului de organizare în timp și prestare a serviciilor de reabilitare, astfel încât să poată fi recuperată persoana și să fie activă pe plan personal și profesional.

Toate activitățile concepute și desfășurate în cadrul cursului vor avea menirea de a forma competențele la cele trei niveluri comportamentale, cu grad divers de complexitate: *cunoaștere, aplicare, integrare*.¹

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Cursul „ **Servicii de reabilitare în asistența socială**” abordează din punct de vedere teoretic și practic reabilitarea socială, prin revelarea particularităților de prestare a serviciilor de reabilitare diferitor categorii de beneficiari ai asistenței sociale.

Cursul va cuprinde elementele esențiale cu care vor fi familiarizați viitorii specialiști în domeniul asistenței sociale, dat fiind faptul că în cadrul activității profesionale se vor afla în contact cu diferite grupuri, care ar putea solicita servicii de reabilitare.

1

III. Competențele profesionale specifice modulului

Competențele profesionale specifice modulului sunt:

CS1. Stabilirea relevanței reabilitării în realizarea incluziunii sociale.

CS2. Stabilirea tipului de reabilitare conform necesităților beneficiarului.

CS3. Realizarea scopurilor și sarcinilor reabilitării.

CS4. Estimarea utilității programelor corecționale în serviciile de reabilitare.

CS5. Proiectarea serviciilor de reabilitare.

CS6. Aplicarea metodelor și tehnicilor specific reabilitării.

CS7. Dezvoltarea atitudinii responsabile față de client, mediul social apropiat.

IV. Administrarea modulului

Semestrul	Numărul de ore				Evaluarea	Numărul de credite
	Total	Inclusiv				
		Preleg.	Pr./sem./ Labor.	Studiul individual		
V	60	30	-	30	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Reabilitarea: abordări teoretice		
UC1. Identificarea particularităților și importanței reabilitării.	1. Definiții ale reabilitării. 2. Scopul și sarcinile reabilitării. 3. Principiile și factorii determinanți ai reabilitării.	A1. Analiza procesului de reabilitare. A2. Realizarea scopului reabilitării. A3. Stabilirea sarcinilor și a factorilor reabilitării. A4. Respectarea principiilor reabilitării sociale.
2. Tipuri de reabilitare socială		

UC2. Determinarea tipului de reabilitare pentru fiecare categorie de beneficiari.	4. Reabilitarea socio-medicală. 5. Reabilitarea profesională sau ocupațională. 6. Reabilitarea psihologică și pedagogică. 7. Categoriile supuse reabilitării.	A5. Analiza tipurilor de reabilitare. A6. Identificarea categoriilor beneficiare de servicii de reabilitare.
3. Reabilitarea persoanelor cu dizabilități		
UC3. Determinarea tipului de reabilitare pentru un tip distinct de dizabilitate.	8. Forme de organizare a reabilitării persoanelor cu dizabilități. 9. Servicii de reabilitare pentru dizabilitatea locomotorie/fizică, mintală etc. 10. Rolul reabilitării în cazul persoanelor cu dizabilități. 11. Servicii de reabilitare pentru persoanele cu dizabilități în plan național.	A7. Determinarea tipurilor de reabilitare a persoanelor cu dizabilități. A8. Analiza serviciilor de reabilitare prestate persoanelor cu dizabilități. A9. Evidențierea impactului reabilitării asupra incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități. A10. Analiza serviciilor de reabilitare pentru persoanele cu dizabilități din Republica Moldova.
Reabilitarea persoanelor private de libertate		
UC4. Identificarea tipului de program de corecție în dependență de profilul persoanei private de libertate. UC5. Aplicarea metodelor de lucru în reabilitarea persoanelor private de libertate.	12. Principii de lucru cu persoanele private de libertate. 13. Programele corecționale ca parte componentă a reabilitării. 14. Tipuri de programe corecționale. 15. Specificul reabilitării persoanelor deținute în Republica Moldova.	A10. Determinarea specificului reabilitării persoanelor private de libertate. A11. Respectarea principiilor de asistare a persoanelor private de libertate. A12. Stabilirea tipurilor programelor corecționale. A13. Identificarea utilității programelor corecționale. A14. Analiza serviciilor de reabilitare a deținuților în

		Republica Moldova.
5. Reabilitarea persoanelor în etate		
UC6. Aplicarea diferitor metode de lucru în reabilitarea persoanelor vârstnice.	16. Rolul serviciilor de reabilitare a vârstnicilor. 17. Categoriile de vârstnici supuși reabilitării. 18. Metode de lucru în vederea reabilitării vârstnicilor din aziluri. 19. Organizarea serviciilor de reabilitare a vârstnicilor în Republica Moldova.	A15. Stabilirea impactului serviciilor de reabilitare asupra vârstnicului instituționalizat. A16. Selectarea metodelor de lucru eficiente aplicate în reabilitarea vârstnicilor. A17. Analiza serviciilor de reabilitare a vârstnicilor în profil național. A18. Identificarea de noi servicii de reabilitare pentru vârstnici ce pot fi dezvoltate.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. o/d	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prel.	Pr./sem./	
1.	Reabilitarea: abordări teoretice	8	4		4
2.	Tipuri de reabilitare socială	14	6		6
3.	Reabilitarea persoanelor cu dizabilități	16	8		8
4.	Reabilitarea persoanelor private de libertate	12	6		6
5.	Reabilitarea persoanelor în etate	10	6		6
	Total	60	30	-	30

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Reabilitarea: abordări teoretice			
Principiile reabilitării	Test	Evaluarea scrisă	3 săptămână
Reabilitarea socială ca tehnologie a asistenței sociale	Eseu	Evaluarea scrisă	4 săptămână
2. Tipuri de reabilitare socială			
Reabilitarea medicală	Prezentare	Evaluarea orală	5 săptămână
Reabilitarea profesională sau ergoterapia: avantaje și dezavantaje	Analiza SWOT	Evaluarea orală	6 săptămână
3. Reabilitarea persoanelor cu dizabilități			
Reabilitarea persoanelor cu dizabilități locomotorii/fizice în plan național	Prezentare PowerPoint	Evaluarea orală	7-8 săptămână
4. Reabilitarea persoanelor private de libertate			
Organizarea reabilitării persoanelor deținute în Republica Moldova	Studiu de caz	Evaluarea orală	9-10 săptămână
5. Reabilitarea persoanelor în etate			
Specificul reabilitării persoanelor în etate plasate în ARIP Chișinău	Studiu de caz	Evaluare orală	11-12 săptămână

VIII. Lucrările practice recomandate

1. Rolul asistentului social în activitățile de reabilitare.
2. Reabilitarea veteranilor și a familiilor acestora.
3. Aspecte normative de reglementare a serviciilor de reabilitare.
4. Aplicarea metodelor de reabilitare.
5. Rolul reabilitării în reintegrarea persoanelor cu dezabilitate intelectuală.

IX. Sugestii metodologice

Curriculum „**Servicii de reabilitare în asistența socială**” a fost conceput din perspectiva formării unor abilități de analiză și de concepere „mentală” a unor servicii de reabilitare socială. În baza acestui curriculum se va elabora proiectarea de lungă durată, dar și proiectarea fiecărei unități de conținut.

În transmiterea unităților de conținut s-a utilizat o gamă largă de strategii didactice: concepute sub formă de metode, mijloace, forme de organizare, iar pentru fiecare unitate de conținut a fost concepută și un ansamblu de sarcini individuale, care au menirea de a consolida competențele formate în cadrul lecțiilor.

Strategia metodologică propusă pentru desfășurarea procesului educațional este reflectată în tabelul de mai jos:

Nr. Ord.	Unitatea de conținut	Metode didactice recomandate
1.	Reabilitarea: abordări teoretice	Autochestionarea Invatarea individuala Comparatie si contrast Fishbowl (tehnica acvariului) Interviul în trei trepte
2.	Tipuri de reabilitare socială	Lucrare practică Eseul Diagrama wen Studiul de caz Harta conceptuală Proiectul în grup
3.	Reabilitarea persoanelor cu dizabilități	Cubul Metoda Frisco Metoda SINELG

		Știu/Vreau să știu/Am învățat Tehnica ciorchinelui
4.	Reabilitarea persoanelor private de libertate	Metoda piramidei Explozia stelară Metoda pălăriilor gânditoare
5.	Reabilitarea persoanelor în etate	Metoda predării - învățării reciproce Metoda Schimbă perechea Discuția dirijată Hărțile conceptuale Metoda R.A.I.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

În cadrul procesul de învățământ, evaluarea reprezintă, alături de predare și învățare, o funcție fundamentală și o componentă a procesului de învățământ, dat fiind faptul ca nu există act educațional care să nu implice în mod direct sau indirect, sistematic sau nesistematic, evaluarea și autoevaluarea didactică. Evaluarea asigură realizarea unor activități educaționale eficiente, care au ca scop determinarea:

- cunoștințelor, atitudinilor, aptitudinilor, competențelor, deprinderilor elevilor;
- performanțele celui ce învață;
- nivelul la care obiectivele propuse inițial au fost atinse;
- capacitățile practice în raport cu specificul disciplinei.

Acțiunile de evaluare va fi concepute prin asigurarea unei consecutivități dintre evaluarea curentă și evaluarea finală.

Evaluarea curentă se va realiza pas cu pas la fiecare lecție pentru a se realiza un feed-back și pentru a se interveni imediat în cazul unor insuccese la însușirea conținutului informațional de către elevi.

În cadrul procesului de evaluare curentă se va utiliza un ansamblu de metode de evaluare tradiționale și moderne.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. Crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Evaluarea orală	<p>Expunerea orală este concisă și structurată logic.</p> <p>Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză.</p> <p>Selectarea și structurarea logică a argumentelor în corespundere cu tezele puse în discuție.</p> <p>Utilizarea formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării prezentate.</p>
2.	Evaluarea scrisă	<p>Corectitudine interpretării item-ului propus spre rezolvare</p> <p>Corectitudinea rezolvării propuse de condițiile indicate în item</p> <p>Răspunsurile sunt prezentate concis și structurate logic</p> <p>Stăpânirea normelor sintactice la nivelul de prezentare logică a ideilor, frazelor.</p> <p>Text formulat citeț, vizibil, plasarea clară în pagină</p>
3.	Studiu de caz	<p>Corectitudinea interpretării studiului de caz propus.</p> <p>Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora.</p> <p>Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat.</p> <p>Calitatea lingvistică a formulărilor.</p> <p>Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză.</p> <p>Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz.</p> <p>Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea.</p> <p>Logica sumarului.</p> <p>Referință la programe.</p> <p>Completitudinea informației și coerența între subiect</p>
4.	Prezentare PowerPoint	<p>Calitatea prezentării textuale și grafice</p> <p>Selectarea și structurarea logică a argumentelor în corespundere cu tezele puse în discuție</p> <p>Originalitatea studiului, a formulării și a realizării</p> <p>Corectitudinea lingvistică a formulărilor</p> <p>Personalizarea (să nu fie lucrarea copiată)</p>

Evaluarea finală se va realiza la finele cursului sub forma unui examen, cu scopul de a se verifica capacitățile și competențele privind cunoștințele întregii materii. Un rol important în procesul

de evaluare îl va avea studiul individual al elevilor, care se va desfășura conform unui grafic stabilit și unei tematici prestabilite prin prezentul curriculum. Nota finală a elevilor se va calcula utilizând o formulă de calcul, astfel 60% va constitui media notelor curente obținute pe parcursul semestrului, iar 40% va constitui nota obținută la examen.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Sălile de clasă să fie asigurate cu condițiile necesare pentru o bună organizare și desfășurare a procesului de învățare. În dependență de necesitate să se ofere proiector, ecran, calculator, pentru eficientizarea învățării.

Fiecare elev să aibă acces liber la sursele bibliografice necesare studierii cursului.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. Crt.	Denumirea resurselor	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Nr. de exemplare disponibile
1.	L.Margine, D.Tintiuc, T.Grejdeanu, V.Badan, C.Lisnic Reabilitarea persoanelor cu handicap în Republica Moldova https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Reabilitarea%20persoanelor%20cu%20handicap%20in%20RM.pdf	Internet	-
2.	G.Neamțu (coord.) Enciclopedia asistenței sociale. Iași: Polirom, 2016	Librării	-
3.	A.Rachieru Impactul programelor de asistență socială în penitenciar. Iași: Lumen, 2010 https://books.google.md/books?id=1rRz7dnb77gC&pg=PA2&lpg=PA2&dq=rachieru+adina&source=bl&ots=GTRgMq9hbp&sig=aBUzYu199OGCY0lfZnhFTXhgzk0&hl=ru&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=rachieru%20adina&f=false	Internet	-
4.	Социальная реабилитация http://libraryno.ru/2-6-social-naya-reabilitaciya-tehn_soc_rab/	Internet	-
5.	Л. П. Кузнецова Основы технологии социальной работы: учебное пособие. Владивосток, 2002	Internet	-

	http://prepod.nspu.ru/file.php/533/Tekhnologii_Soc._raboty.pdf		
--	---	--	--